

SELY

MATKARAPORTTI

Kristiina Golan, Pasi Rinne, Jussi Pohjonen

NORDÖL 2026

Pohjoismaisten erikoislääkäriyhdistysten vuosittainen tapaaminen järjestettiin Ruotsissa 19 – 21.5.2026. Tukholma ja Tukholman saariston Sandhamn tarjosivat hienot puitteet tapaamiselle. Kokoustamisen ohessa pääsimme tutustumaan uuteen Karoliiniseen sairaalaan Solnassa ja Ruotsin Lääkäriliiton upeisiin tiloihin historiallisessa miljöössä Tukholman Östermalmilla. Delegaattimme Pasi sulatti sydämet tarjoilemalla talon arvolle sopivaa upeaa flyygelin soittoa. Sandhamnin ”murhasaari” osoittautui mainettaan turvallisemmaksi saariston helmeksi. Kokoustaminen meren ikkunan takana välkehtiessä on kieltämättä miellyttävää. Illallisen edellä saareen ehti tutustumaan jalan. Suositeltava kohde merta arvostaville!

NordÖl (The Nordic Council of Senior Physicians) on siis yhteenliittymä (toistaiseksi ilman Islantia), joka perustettiin vuonna 1980 ruotsalaiskollega Carl-Axel Nilssonin aloitteesta. Pohjoismaiden samankaltaisuuksista huolimatta eroja on mm. terveydenhuollon palvelujärjestelmien rakenteissa sekä tavoissa neuvotella työehtosopimuksista. Toisaalta jaamme yhteisiä periaatteita mm. yhdenvertaisuudesta, autonomiasta ja terveydenhuollon korkeista laatuvaatimuksista - ja meillä on myös monia yhteisiksi koettuja ongelmia.

Viime vuosina keskusteluissa on ollut pinnalla erityisesti lääkäreiden työoloihin, lääkärijohtajuuteen, resurssipulaan, koulutusjärjestelmään ja päivystyksiin liittyviä haasteita. Vertaistuki ja naapureilta saadut hyvät (tai vähemmän hyvät) esimerkit voivat olla avuksi, kun pyrimme taklaamaan omia akuutteja ongelmiamme, tai kun valmistaudumme tulevaan. Edunvalvonnan resursseista voi hiukan happamana todeta, että tässä(kään) asiassa emme pärjää kilpailussa naapureille. Erikoislääkärien edunvalvonnassa Suomessa olisi huomattava parantamisen paikka ja yhteiseksi koettuna haasteena siihen vaadittavat taloudellisetkin resurssit nopeasti korjaisimme.

Suomen kuulumisia kertoessamme nostimme esiin ajankohtaisia lakihankkeita, erityisesti poliisilakiin ja valmisteltavaan terveydenhuollon ilmoitusvelvollisuuden muutokseen liittyviä huoliamme, Ukrainan sodan heijastevaikutuksia mm. taannoisen drooniuhan ja varautumisen näkökulmista, valtion velkaantumista ja sen seurauksena yhä jatkuvia säästövaateita sekä hyvinvointialueiden nykytilannetta.

Tanskassa erikoissairaanhoidosta vastaavat alueet on tiivistetty viidestä neljään ilman suurempia ongelmia ja olivatpa onnistuneet yhdistämään ikaikaiset nuorten lääkäreiden ja seniorien erilliset lääkärisopimuksetkin. Ruotsissa erikoislääkärien täydennyskoulutus osoittaa alati laskevaa trendiä ja sairaalavuoteiden määrä on laskenut tasolle, jonka katsotaan jo aiheuttavan vältettävissä olevia kuolemia. Uusi Karoliininen sairaala on paikoin surullinen esimerkki ymmärryksen puutteesta vaativan asiantuntijatyön vaatimuksista. Anekdoottina voidaan todeta, että norjalaiset tässäkin pelissä vievät voiton, heikäläiset kiinteistösijoitusyhtiöt kun merkittävässä määrin mm. hallinnon talon omistavat.

Aiempien vuosien tavoin tapaaminen tuotti julkilausuman, jossa vaadimme tulevilta sairaalarakennuksilta parempia tiloja meille ammattilaisille. Aihe oli erityisen ajankohtainen uuden Karoliinisen sairaalan ahtaiden työtilojen myötä – jos toisaalta oman Lääkäriliittomme valtuuskunta vaati viime joulukuun julkilausumassaan meille parempia työtiloja. NordÖlin lausuntoihin voit tutustua osoitteessa www.nordol.org.

Tapaamisesta jäi päällimmäisenä mieleen ilo, kiinnostavat keskustelut ja yhteenkuuluvuuden tunne. Kokoukset ovat luonteeltaan rentoja, ihmiset välittömiä ja keskustelu soljuu vilkkaasti, löyhinkin assosiaation. On hyvä yrittää tarkastella omaa järjestelmäänsä toisten silmin. On myös lohduttavaa huomata, että jotkut asiat suomalaisella sote-sektorilla ovat kuitenkin varsin hyvin, ja lääkärin autonomia mielestämme naapurimaita vahvempi. Yhdessä olemme enemmän!